

Briuselis, 2012 12 12
COM(2012) 748 final

2012/0346 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Sąjungos pozicijos jungtiniame komitete, įsteigtame Europos–Viduržemio jūros regiono šalių laikinoju asociacijos susitarimu dėl prekybos ir bendradarbiavimo tarp Europos bendrijos ir Palestinos išsivadavimo organizacijos (PIO), atstovaujančios Vakarų Kranto ir Gazos ruožo Palestinos valdžios interesams, dėl rekomendacijos dėl ES ir PA EKP veiksmų plano įgyvendinimo priėmimo

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

Palestinos Administracija (PA) ir Europos bendrija (EB) pirmą kart užmezgė sutartinius santykius 1997 m., kai EB ir Palestinos išsivadavimo organizacija (PIO), atstovaujanti PA interesams, sudarė laikiną asociacijos susitarimą dėl prekybos ir bendradarbiavimo. Remiantis šiuo susitarimu, 2005 m. gegužės mėn. trejiems–penkeriems metams pasirašytas ES ir PA Europos kaimynystės politikos (EKP) veiksmų planas.

Plėtojami pagal šį planą, ES ir Palestinos santykiai per pastaruosius metus gerokai sustiprėjo: jungtinis komitetas atnaujino veiklą, įsteigti pirmieji keturi pakomitečiai, pradėtas politinis dialogas. PA įrodė, kad gali būti visateisė EKP šalis partnerė, aktyviai dalyvaudama šioje politikoje ir prisidedama prie vaisingų mainų. 2009 m. gruodžio 8 d. istorinėse Užsienio reikalų tarybos išvadose nurodytas ES santykių su Palestinos Administracija atnaujinimo kelias ir išreikštas ES pasiryžimas „įgyvendin[ant] Europos kaimynystės politiką, toliau plėtoti bendrais interesais grindžiamus dvišalius santykius su PA.“ Tokią raidą lėmė didesnis Palestinos gebėjimas įgyvendinti reformų darbotvarkę ir dalyvauti EKP.

Dabartinis veiksmų planas nustojo galioti 2012 m. birželio 30 d., todėl reikalingas naujas veiksmų planas, pagrįstas ilgamete ES parama PA pastangoms įkurti valstybę. Siekiant parengti naująjį veiksmų planą, EKP pakomitečių skaičius padidintas nuo keturių iki šešių, kad būtų galima geriau jį stebėti. Nauji pakomitečiai visiškai atitinka naujojo veiksmų plano nuostatas.

Į ES ir Palestinos santykius reikėtų žvelgti turint omenyje regione vykstančias bendras politines permainas ir lemiamą ES vaidmenį bei papildomą naudą pasauliniame valdyme.

Bendrame komunikate Parlamentui ir Tarybai „Naujas požiūris į kintančią kaimynystę. Europos kaimynystės politikos peržiūra“ išdėstytas naujas požiūris, kuriuo siekiama didesnės diferenciacijos, kiekvienai šaliai partnerei sudaromos sąlygos plėtoti ryšius su ES atsižvelgiant ne tik į savo lūkesčius, poreikius bei gebėjimus, bet ir į tarpusavio atskaitomybę, tam tikrą išipareigojimą puoselėti visuotines žmogaus teisių, demokratijos ir teisinės valstybės vertybes, taip pat į gebėjimą įgyvendinti bendrai sutartus prioritetus. Kaip nurodyta minėtame komunikate, ES sieks sukurti paprastesnę ir darnesnę politinį bei programinį tinklą, sumažindama EKP veiksmų planų ir ES paramos prioritetus ir nustatydamas tikslesnius kriterijus. Naujajame veiksmų plane aiškiai išdėstomi prioritetiniai privilegijuotos ES ir PA partnerystės tikslai, atsižvelgiant į visus PA ypatumus ir jos veiklos apribojimus.

Europos išorės veiksmų tarnyba (EIVT), glaudžiai bendradarbiaudama su Komisijos tarnybomis ir ES valstybėmis narėmis, surengė su PA tiriamąsias derybas, per kurias susitarta dėl veiksmų plano projekto. Plano galiojimo trukmė – nuo trejų iki penkerių metų. 2012 m. vasario 13 d. įvykusiame paskutiniame ES ir PIO jungtinio komiteto posėdyje Šalys pažymėjo, kad vyksta techninės derybos dėl naujo bendro ES ir PA EKP veiksmų plano. Apie savo techninių konsultacijų pabaigą Šalys viena kitai pranešė pasikeisdamos laiškais.

ES ir PA EKP veiksmų planas turi būti pagrindinė orientacinė priemonė plėtoti dvišalius santykius su Palestinos Administracija artimiausiais metais. EKP ir toliau darys skatinamąjį poveikį kaip bendra politikos sistema, grindžiama, be kita ko, partneryste, bendra atsakomybe, veiksmų diferencijavimu atsižvelgiant į rezultatus ir parama pagal poreikius.

Komisija prideda Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos pozicijos ES ir PIO jungtiniame komitete dėl rekomendacijos dėl veiksmų plano įgyvendinimo priėmimo pasiūlymo tekstą.

Todėl Komisija prašo Tarybos priimti pridėtą Tarybos sprendimo pasiūlymą.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Sąjungos pozicijos jungtiniame komitete, įsteigtame Europos–Viduržemio jūros regiono šalių laikinoju asociacijos susitarimu dėl prekybos ir bendradarbiavimo tarp Europos bendrijos ir Palestinos išsivadavimo organizacijos (PIO), atstovaujančios Vakarų Kranto ir Gazos ruožo Palestinos valdžios interesams, dėl rekomendacijos dėl ES ir PA EKP veiksmų plano įgyvendinimo priėmimo

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į 1997 m. birželio 2 d. Tarybos sprendimą 97/430/EB, susijusį su Europos ir Viduržemio jūros šalių laikinojo asociacijos susitarimo dėl prekybos ir bendradarbiavimo tarp Europos bendrijos ir Palestinos išsivadavimo organizacijos (PIO), veikiančios Vakarų kranto ir Gazos rajono palestiniečių vadovybės naudai, sudarymu, ypač į jo 3 straipsnio antrą pastraipą,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) Europos–Viduržemio jūros regiono šalių laikinasis asociacijos susitarimas dėl prekybos ir bendradarbiavimo tarp Europos bendrijos ir Palestinos išsivadavimo organizacijos (PIO), atstovaujančios Vakarų Kranto ir Gazos ruožo Palestinos valdžios interesams (toliau – Susitarimas), buvo pasirašytas 1997 m. vasario 24 d. ir įsigaliojo 1997 m. liepos 1 d.;
- (2) Šalys ketina pritarti naujam ES ir PA Europos kaimynystės politikos (EKP) veiksmų planui, kuriuo atsižvelgiama į privilegijuotą ES ir PA partnerystę ir kuris padės įgyvendinti Europos–Viduržemio jūros regiono šalių laikinąjį asociacijos susitarimą, parengiant ir susitariant dėl konkrečių priemonių jo tikslams pasiekti,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Sąjungos pozicija jungtiniame komitete, įsteigtame Europos–Viduržemio jūros regiono šalių laikinoju asociacijos susitarimu dėl prekybos ir bendradarbiavimo tarp Europos bendrijos ir Palestinos išsivadavimo organizacijos (PIO), atstovaujančios Vakarų Kranto ir Gazos ruožo Palestinos valdžios interesams, dėl ES ir PA EKP veiksmų plano įgyvendinimo grindžiama prie šio sprendimo pridedamu jungtinio komiteto rekomendacijos projektu.

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas*

Projektas

REKOMENDACIJA

dėl ES ir PA EKP veiksmų plano įgyvendinimo

Jungtinis komitetas,

atsižvelgdamas į Europos–Viduržemio jūros regiono šalių laikinąją asociacijos susitarimą dėl prekybos ir bendradarbiavimo tarp Europos bendrijos ir Palestinos išsivadavimo organizacijos (PIO), atstovaujančios Vakarų Kranto ir Gazos ruožo Palestinos valdžios interesams (toliau – Susitarimas), ypač į jo 63 straipsnio 2 dalį,

kadangi:

- (1) pagal Susitarimo 70 straipsnį Šalys imasi bet kurių bendrųjų ar ypatingų priemonių, būtinų savo įsipareigojimams įvykdyti, kaip numatyta šiame Susitarime, ir siekia, kad šiame Susitarime išdėstyti tikslai būtų įgyvendinti;
- (2) Susitarimo Šalys susitarė dėl Europos Sąjungos ir Palestinos Administracijos Europos kaimynystės politikos veiksmų plano (toliau – ES ir PA EKP veiksmų planas) teksto;
- (3) ES ir PA EKP veiksmų planu bus remiamas Susitarimo įgyvendinimas, Šalims parengiant ir susitariant dėl konkrečių priemonių, kuriose bus praktiškai patariama, kaip Susitarimą įgyvendinti;
- (4) veiksmų planu siekiama dviejų tikslų: nustatyti konkrečias priemones Susitarime nustatytų Šalių įsipareigojimams vykdyti ir sukurti platesnę ES bei PA santykių stiprinimo sistemą,

PRIĖMĖ ŠIĄ REKOMENDACIJĄ:

Vienintelis straipsnis

Jungtinis komitetas rekomenduoja Šalims įgyvendinti priede išdėstytą ES ir PA NKP veiksmų planą, jei plano įgyvendinimu siekiama Europos–Viduržemio jūros regiono šalių laikinojo asociacijos susitarimo dėl prekybos ir bendradarbiavimo tarp Europos bendrijos ir Palestinos išsivadavimo organizacijos (PIO), atstovaujančios Vakarų Kranto ir Gazos ruožo Palestinos valdžios interesams, tikslų.

Priimta [...]

Jungtinio komiteto vardu

Pirmininkas

PRIEDAS

EUROPOS SĄJUNGOS IR PALESTINOS ADMINISTRACIJOS VEIKSMŲ PLANAS POLITINĖ IŽANGA

Naujasis veiksmų planas

Palestinos Administracija (PA) ir Europos bendrija (EB) pirmą kartą užmezgė sutartinius santykius 1997 m., kai EB ir Palestinos išsivadavimo organizacija (PIO), atstovaujanti PA interesams, sudarė laikinąjį asociacijos susitarimą dėl prekybos ir bendradarbiavimo. Remiantis šiuo susitarimu, 2005 m. gegužės mėn. trejiems–penkeriems metams pasirašytas ES ir PA Europos kaimynystės politikos (EKP) veiksmų planas. Plėtojami pagal šį planą, ES ir Palestinos santykiai per pastaruosius metus gerokai sustiprėjo: jungtinis komitetas atnaujino veiklą, įsteigti pirmieji keturi pakomitečiai, pradėtas politinis dialogas. PA įrodė, kad gali būti visateisė EKP šalis partnerė, aktyviai dalyvaudama šioje politikoje ir prisidedama prie vaisingų mainų. 2009 m. gruodžio mėn. istorinėse Užsienio reikalų tarybos išvadose nurodytas ES santykių su Palestinos Administracija atnaujinimo kelias ir išreikštas ES pasiryžimas „įgyvendin[ant] Europos kaimynystės politiką, toliau plėtoti bendrais interesais grindžiamus dvišalius santykius su PA.“¹ Tokią raidą lėmė didesnis Palestinos gebėjimas įgyvendinti reformų darbotvarkę ir dalyvauti EKP. Pirmiausia, siekiant sudaryti sąlygas veiksmingesniam politiniam dialogui, kuriame visapusiškai dalyvautų pilietinė visuomenė, padidintas EKP pakomitečių skaičius. Kadangi dialogas stiprėja, o partnerystė brandėja, naujasis veiksmų planas, pagrįstas ilgamete ES parama PA pastangoms įkurti valstybę, yra tinkama priemonė apibrėžti ateities perspektyvą.

Privilegiuota ES ir PA partnerystė

Pastaraisiais metais ES ir PA santykiuose daugiausia akcentuotos PA pastangos įkurti valstybę, kaip numatyta 2009 m. dvimečiame vyriausybės plane dėl Palestinos okupacijos pabaigos ir valstybės įkūrimo ir 2008–2010 m. Palestinos reformų ir vystymosi programoje, kuriuos ES remia politiškai ir finansiškai. 2011–2013 m. Palestinos nacionaliniame vystymosi plane įtvirtinti ankstesnių programų rezultatai. Palestina rengė plataus užmojo reformų darbotvarkę ir priėmė strateginį sprendimą tvirtai susieti savo socialinę ekonominę plėtrą su ES. Kaip didžiausia ir nuspėjamiausia paramos palestiniečiams teikėja, ES atsižvelgė į PA pastangas stiprinti institucijas ir padėjo jai užtikrinti, kad pastangos duotų rezultatų. Šiuo klausimu ES pritarė Pasaulio banko ir kitų tarptautinių finansų institucijų nuomonei, kad jei Palestinos Administracija rezultatai stiprinant institucijas ir teikiant viešąsias paslaugas bus tokie, kokie dabar, ji puikiai galės įkurti valstybę artimiausioje ateityje. Tokią nuomonę paramos teikėjai išsakė ir per 2011 m. balandžio 13 d. bei rugsėjo mėn. Briuselyje

¹ 2009 m. gruodžio 8 d. Užsienio reikalų tarybos išvados.

Vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai C. Ashton surengtus *ad hoc* ryšių komiteto posėdžius. Remdamiesi Jungtinių Tautų (JT), Tarptautinio valiutos fondo (TVF) ir Pasaulio banko ataskaitomis, dalyviai pripažino, kad jų tirtuose svarbiausiuose sektoriuose PA rodikliai viršija gerai veikiančiai valstybei nustatytą ribą, o Palestinos institucijos nėra prastesnės už seniai gyvuojančių valstybių institucijas². Kad PA pasirengusi įkurti valstybę sprendžiant iš institucijų tyrimo, paramos teikėjai vėl patvirtino per 2012 m. kovo 21 d. Briuselyje įvykusį *ad hoc* ryšių komiteto posėdį.

ES kaip pasaulinio masto veikėja kintančioje kaimynystėje ir pasaulyje

Į ES ir Palestinos santykius reikėtų žvelgti turint omenyje regione vykstančias bendras politines permainas ir lemiamą ES vaidmenį bei papildomą vertę pasauliniame valdyme – tai „atspindi aktyvi jos parama demokratijai, teisinei valstybei, žmogaus teisių apsaugai ir žmogaus saugumui, taip pat tarptautinių aplinkos ir socialinių konvencijų laikymuisi, atvirai prekybai bei deramo darbo darbotvarkei.“³ Peržiūrėdama Europos kaimynystės politiką dėl permainų kaimyninėse šalyse, visų pirma Arabų pavasario įvykių, ES pirmiausia privalo aktyviai puoselėti demokratiją regione ir taip užtikrinti jo stabilumą bei gerovę. Pastarojo meto įvykiai kaimyninėse šalyse parodė, kad „būtina paisyti [teisėtų] regiono gyventojų siekių, įskaitant palestiniečių valstybingumo siekį“⁴. ES ir toliau atidžiai stebi įvykius, susijusius Palestinos iniciatyva JT⁵.

Palestinos Administracija – viena iš pirmųjų partnerių, su kuria bus sudarytas naujas veiksmų planas, atspindintis naują požiūrį į kintančią kaimynystę, pagrįstą diferenciacija, tarpusavio atskaitomybe ir bendru įsipareigojimu puoselėti visuotines vertybes, paisyti tarptautinės teisės, laikytis tarptautinių žmogaus teisių standartų, vadovautis demokratijos ir teisinės valstybės principais. Naujasis ES požiūris išreiškia glaudesnę politinę asociaciją ir palaipsnę ekonominę integraciją į ES vidaus rinką tų šalių partnerių, kurios nori ir gali daryti pažangą siekdamas reformų tikslų. Juo siekiama didesnės diferenciacijos, kiekvienai šaliai partnerei sudaromos sąlygos plėtoti ryšius su ES atsižvelgiant ne tik į savo lūkesčius, poreikius bei gebėjimus, bet ir į tarpusavio atskaitomybę, tam tikrą įsipareigojimą puoselėti visuotines žmogaus teisių, demokratijos ir teisinės valstybės vertybes, taip pat į gebėjimą įgyvendinti bendrai sutartus prioritetus⁶. Stebėti, kaip įgyvendinami šie prioritetai, puikiai tinka pakomitečiai, kurių išvados bus panaudotos jungtinio komiteto veikloje ir ES metinėje pažangos ataskaitoje.

² 2011 m. balandžio 13 d. *ad hoc* ryšių komiteto pirmininko santrauka.

³ „Europos vaidmuo pasaulyje. Naujas požiūris į ES išorės veiksmų finansavimą“.

⁴ 2011 m. gegužės 23 d. Užsienio reikalų tarybos išvados.

⁵ 2011 m. spalio 10 d. Užsienio reikalų tarybos išvados.

⁶ Bendras komunikatas „Naujas požiūris į kintančią kaimynystę. Europos kaimynystės politikos peržiūra“.

Kartu ES vis labiau siekia nukreipti išteklius ten, kur jų labiausiai reikia ir kur jie naudingiausi. Todėl jos išorės priemonės, kurios bus taikomos palestiniečiams, labiau priklausys nuo pažangos įgyvendinant reformas. ES finansinė parama palestiniečiams bus glaudžiai susieta su pagrindiniais politiniais šio veiksmų plano tikslais. Laikydamosi geriausios praktikos vystomojo bendradarbiavimo srityje, ES ir valstybės narės konsultuosios viena su kita ir koordinuos programas.

Ar bus pasiekti šiame veiksmų plane išdėstyti tikslai, priklauso nuo gebėjimo įveikti sunkumus, kylančius visų pirma dėl okupacijos, taip pat dėl dabartinio susiskaldymo į Vakarų krantą ir Gazos ruožą, šiuo metu tvyrančių abejonių dėl PA finansų tvarumo ir tebestringančių Izraelio bei Palestinos taikos derybų. Šie veiksniai kelia rimtą grėsmę PA rezultatams.

Įsipareigojimas dėl dviejų valstybių sambūviu pagrįsto sprendimo

ES vėl patvirtina, kad yra įsipareigojusi dėl dviejų valstybių sambūviu pagrįsto sprendimo sukuriant nepriklausomą, demokratinę, kaimyninę ir gyvybingą Palestinos valstybę, gyvuojančią greta Izraelio. Ilgalaiķį ES įsipareigojimo dėl dviejų valstybių sambūviu pagrįsto sprendimo vykdymą rodo ES parama Palestinos valstybės perspektyvai ir teisėtoms palestiniečių teisėms.

Abi pusės pasiryžusios ir toliau siekti bendro tikslo išspręsti Artimųjų Rytų konfliktą pagal toliau minimus įgaliojimus.

ES pozicija dėl Artimųjų Rytų taikos proceso nustatyta 1980 m. Venecijos deklaracijoje ir plėtota 2009 m. gruodžio mėn., 2010 m. gruodžio mėn., 2011 m. gegužės mėn. ir 2012 m. gegužės mėn. Užsienio reikalų tarybos išvadose, taip pat 2011 m. balandžio 21 d. JT Saugumo Taryboje padarytame pareiškime. ES primena 1999 m. Berlyno deklaraciją ir, kaip anksčiau, yra pasirengusi atėjus laikui pripažinti Palestinos valstybę. Atsižvelgdama į 2011 m. rugsėjo 23 d. Ketverto pareiškimą, ES aktyviai rems nustatytas papildomas Palestinos valstybės įkūrimo priemones ir pagal dabartines procedūras padės iš esmės padidinti Palestinos Administracijos nepriklausomumą ir suverenumą tvarkant reikalus, pavyzdžiui, rems C zonos socialinės ir ekonominės plėtros priemones.

ES ir toliau palaiko palestiniečių susitaikymą, kaip minėta 2011 m. gegužės 23 d. Užsienio reikalų tarybos išvadose. ES nuomone, padėtis Gazoje ir aplink ją tebebus trapi ir nepastovi tol, kol ji liks politiškai atskirta nuo Vakarų kranto.

ES primena ankstesnes Tarybos išvadas dėl Artimųjų Rytų taikos proceso ir toliau ragina nedelsiant, ilgam ir besąlygiškai atverti sienų perėjimo punktus, kad per juos humanitarinė pagalba, komercinės prekės ir asmenys galėtų judėti į Gazos ruožą ir iš jo, ypač iš Gazos į Vakarų krantą ir atgal.

ES primena, kad Okupuotojoje Palestinos Teritorijoje galioja tarptautinė humanitarinė teisė, įskaitant ketvirtąją Ženevos konvenciją dėl civilių apsaugos⁷. ES ragina visapusiškai vykdyti tarptautinius žmogaus teisių įsipareigojimus visiems Palestinos belaisviams⁸.

ES pabrėžia, kad siekiant įgyvendinti dviejų valstybių sambūviu pagrįstą sprendimą būtina nedelsiant atnaujinti taikos procesą, visapusiškai laikantis plane nustatytų įpareigojimų, vadovaujantis JT Saugumo Tarybos rezoliucijomis, Madrido principais, įskaitant principą „žemė už taiką“, planu, anksčiau Šalių priimtais susitarimais bei Arabų taikos iniciatyva, ir imtis tokių priemonių:

- sudaryti susitarimą dėl abiejų valstybių sienų, atsižvelgiant į 1967 m. birželio 4 d. nustatytas ribas, ir galbūt Šalims susitarti dėl lygiaverčių žemės mainų⁹. ES pripažins tik Šalių sutartus sienų iki 1967 m. pakeitimus, įskaitant susijusius su Jeruzale¹⁰. ES primena, kad kolonijos ir skiriamoji užtvara yra pastatytos okupuotoje žemėje, namų griovimas ir gyventojų išskeldinimas yra neteisėti pagal tarptautinę teisę, kliudo taikai ir kelia pavojų dviejų valstybių sambūviu pagrįstam sprendimui. ES ir toliau užtikrins, kad kolonijų pagamintiems produktams nebūtų taikomas lengvatinis režimas pagal ES ir Izraelio asociacijos susitarimą ir kad kolonijų veikla nebūtų finansuojama ES lėšomis ar pagal ES programas;
- prisimenant, kad ES niekada nepripažino Rytų Jeruzalės aneksijos, turi būti rastas būdas derybomis išspręsti Jeruzalės, kaip būsimos dviejų valstybių sostinės, statuso klausimą;
- teisingai, nešališkai, realiai ir sutartinai spręsti pabėgėlių klausimą;
- priimti saugumo nuostatas, kuriomis būtų gerbiamas palestiniečių suverenumas ir parodyta, kad okupacija baigėsi, o izraeliečiams būtų užtikrintas jų saugumas, apsauga nuo naujų teroristinių išpuolių ir veiksminga kova su kylančiomis naujomis grėsmėmis;
- palestiniečiai turi kontroliuoti savo gamtos išteklius, pavyzdžiui, teisingai ir priimtinais paskirstyti abipus sienų esančius vandens išteklius, atsižvelgdami į tarptautinės teisės normas ir kartu sprenddami kitus galutinio statuso klausimus;
- ieškoti regioninių sprendimų siekiant užtikrinti visišką taiką Artimuosiuose Rytuose.

ES pasiryžusi ir toliau aktyviai prisidėti prie susitarimų po konflikto.

Šio veiksmų plano galiojimo trukmė – nuo trejų iki penkerių metų.

⁷ 2012 m. gegužės 14 d. Užsienio reikalų tarybos išvados.

⁸ 2012 m. gegužės 8 d. ES vietinis pareiškimas dėl Palestinos belaisvių bado streiko.

⁹ 2009 m. gruodžio 8 d. Užsienio reikalų tarybos išvados.

¹⁰ 2009 m. gruodžio 8 d. Užsienio reikalų tarybos išvados.

PRIORITETINIAI TIKSLAI¹¹

- 1) **Dėti daugiau pastangų, kad Artimųjų Rytų konfliktas būtų išspręstas pagal minėtus įgaliojimus, pavyzdžiui, remiant suverenos Palestinos valstybės įkūrimą**
- 2) **Stiprinti dvišalius santykius, rengiantis sudaryti ES ir būsimos Palestinos valstybės lygiateisės asociacijos susitarimą**
 - Tęsti ir plėtoti politinį dialogą visais lygmenimis
 - Įvesti ES ir Palestinos atstovų metinių posėdžių tvarką, remiantis asociacijos tarybos posėdžių su kitomis EKP šalimis partnerėmis pavyzdžiu
 - Kuo greičiau pradėti derybas dėl visapusiškos asociacijos susitarimo, kuris oficialiai būtų sudarytas įkūrus Palestinos valstybę
 - Glaudžiau bendradarbiauti daugiašaliu lygmeniu, pavyzdžiui, prisidedant prie JT pastangų sprendžiant regioninius konfliktus ir puoselėjant veiksmingą daugiašališkumą
- 3) **Įkurti Palestinos valstybę, pagrįstą teisinės valstybės ir pagarbos žmogaus teisėms principais, kurioje veiktų tvirtos demokratijos sistema ir atskaitingos institucijos**
 - Apsaugoti piliečių teises, kad jie galėtų naudotis pagrindinėmis laisvėmis ir žmogaus teisėmis, įskaitant susirinkimų laisvę, saviraiškos laisvę, asociacijų laisvę, judėjimo laisvę, religijos ar tikėjimo laisvę ir žiniasklaidos laisvę, ir toliau kovoti su neapykantos kurstymu, sukuriant tinkamą ir deramai veikiančią nacionalinę teisinę sistemą, atitinkančią tarptautinius standartus; apsaugoti moterų ir mergaičių teises, pavyzdžiui, panaikinant visas diskriminacines nacionalinės teisės aktų nuostatas

Terminas: nuolat

Kriterijai: teisės aktų, atitinkančių tarptautinėse žmogaus teisių konvencijose nustatytus įpareigojimus, priėmimas; visiškas 2000 m. įstatymo dėl NVO įgyvendinimas visoje Okupuotojoje Palestinos Teritorijoje; teisės aktų, visų pirma susijusių su žiniasklaida, priėmimas; Palestinos nepriklausomos žmogaus teisių komisijos įsteigimas vadovaujantis Paryžiaus principais (JT Generalinės Asamblėjos rezoliucija 48/134); visiškas nacionalinio strateginio plano dėl kovos su smurtu prieš moteris įgyvendinimas, moterų dalyvavimo ekonominėje veikloje stiprinimas ir išsamios Palestinos žmogaus teisių strategijos priėmimas

¹¹ Orientaciniai prioritetinių tikslų įgyvendinimo terminai yra trumpalaikiai (1–2 metai), vidutinės trukmės (2–3 metai), ilgalaikiai (3–5 metai) ir nuolatiniai (visu veiksmų plano galiojimo laikotarpiu).

Rodikliai: Palestinos nepriklausomos žmogaus teisių komisijos ataskaitos, Konvencijos dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims įgyvendinimo ataskaitos, Stambulo veiksmų plano vykdymo ataskaitos, EKP pažangos ataskaitos

ES atsakomybė: toliau remti pilietinę visuomenę ir nevalstybinius veikėjus, palaikyti ir remti atitinkamas teisėkūros reformas bei jų įgyvendinimą, teikti paramą žmogaus teisių gynėjams

- Rengti tikrus, demokratiškus visų lygmenų rinkimus, atitinkančius tarptautinius standartus

Terminas: trumpalaikis, vėliau – pagal rinkimų teisę

Kriterijai: atnaujintas Gazos rinkėjų registras ir nuolatinis Vakarų kranto rinkėjų registro atnaujinimas; peržiūrėto rinkimų įstatymo paskelbimas; prezidento dekretas dėl rinkimų tvarkaraščio paskelbimo; vietos, prezidento ir parlamento rinkimai; demokratiškai išrinktos Palestinos įstatymų leidžiamosios tarybos, prižiūrinčios demokratinę vyriausybę, sušaukimas

Rodikliai: tarptautinių ir nacionalinių nešališkų rinkimų stebėjimo misijų išvados

ES atsakomybė: politiškai remti rinkimų rengimą, taip pat Rytų Jeruzalėje; toliau remti centrinę rinkimų komisiją ir Palestinos įstatymų leidžiamosios tarybos sekretoriata; galbūt rengti ES rinkimų stebėjimo misijas, padėti išlaisvinti įkalintus Palestinos parlamento narius¹²

- Sukurti nepriklausomą, nešališką ir sklandžiai veikiančią teismų sistemą, atitinkančią tarptautinius standartus ir užtikrinančią reikiamas procedūras, teisingą teismo procesą ir teismo nutarčių bei sprendimų vykdymą

Terminas: vidutinės trukmės arba ilgalaikis

Kriterijai: bylų išnagrinėjimo trukmė; piliečių kardomojo kalnimo įstaigose skaičius; teisinės pagalbos teikimas; teisės aktų (baudžiamojo kodekso, tarpininkavimo ir arbitražo įstatymų, nepilnamečių teisė, administraciniai teismai) priėmimas; specializuotų teismų jurisdikcijos reglamentavimas, pavyzdžiui, civilinius teismus atskiriant nuo valstybės saugumo teismų, o karo teismų kompetencijai priskiriant tik karinį personalą

Rodikliai: Palestinos nepriklausomos žmogaus teisių komisijos ataskaitos, Sejos II programos arba ją pakeisiančios programos vykdymo pažangos ataskaitos, EUPOL COPPS vertinimai, EKP pažangos ataskaitos

ES atsakomybė: toliau remti teismų sistemą

- Reformuoti ir plėtoti Palestinos saugumo sektorių; oficialiai įteisinti civilinę demokratinę saugumo tarnybų kontrolę ir reikiama teisės aktais

¹² 2007 m. liepos 23 d. Tarybos išvados.

užtikrinti, kad jos veiktų nepažeisdamos žmogaus teisių; sukurti atitinkamus profesinio mokymo ir atskaitomybės mechanizmus

Terminas: vidutinės trukmės

Kriterijai: 2011–2013 m. Palestinos nacionaliniame vystymosi plane nustatytos prioritetinės politikos saugumo sektoriuje vykdymas; suvienodintos valdymo struktūros ir Vidaus reikalų ministerijai atskaitingos biudžeto planavimo sistemos, taikomos visoms saugumo įstaigoms visoje Okupuotojoje Palestinos Teritorijoje; inspekcijos, atsakingos už visų saugumo pajėgų priežiūrą, įsteigimas ir sustiprinta viešoji atskaitomybė Vidaus reikalų ministerijoje; galimybė kreiptis į Palestinos nepriklausomą žmogaus teisių komisiją visose įkalinimo įstaigose (įskaitant susijusias su vidaus saugumu), taip pat be išankstinio leidimo

Rodikliai: Palestinos nepriklausomos žmogaus teisių komisijos ataskaitos, EUPOL COPPS vertinimai, EKP pažangos ataskaitos

ES atsakomybė: toliau remti saugumo ir bausmių vykdymo sistemą, prireikus pasitelkiant bendrą saugumo ir gynybos politiką; rengti mokymus, susijusius su žmogaus teisėmis; remti sutartas priemones, kuriomis išplečiama PA kompetencija saugumo srityje ir veikimo Vakarų krante (dabartinėse V ir C zonose) sritys

- Dėti daugiau pastangų, kad bendradarbiaujant su tarptautine paramos teikėjų bendrija būtų visiškai įgyvendintas 2011–2013 m. nacionalinis vystymosi planas

Terminas: trumpalaikis arba vidutinės trukmės

Kriterijai: nacionalinio vystymosi plano prioritetų įgyvendinimas

Rodikliai: Finansų ministerijos ketvirčio ataskaitos, Planavimo ir administracinės plėtros ministerijos ataskaitos, metinės nacionalinio vystymosi plano vykdymo stebėjimo ataskaitos, Pasaulio banko ir TVF ataskaitos *ad hoc* ryšių komitetui

ES atsakomybė: toliau finansiškai remti palestiniečius, pavyzdžiui, prisidedant prie PA finansų tvarumo, ir Palestinos pabėgėlius, pasitelkiant Jungtinių Tautų pagalbos ir darbo organizaciją (JTPDO), jei yra lėšų; teikti techninę pagalbą administraciniams Palestinos institucijų gebėjimams sustiprinti prieš įsijungiant į daugiašalę sistemą

4) **Konsoliduoti valstybės finansus ir užtikrinti tvarią ekonominę plėtrą visoje Okupuotojoje Palestinos Teritorijoje**

- Tęsti pažangą, kurios nemenkai padaryta kuriant tvirtą viešųjų finansų valdymo sistemą, įsipareigojant toliau ją tobulinti, pavyzdžiui, gerinti išorės ir vidaus auditą bei kontrolę

Terminas: nuolat

Kriterijai: bendra fiskalinė drausmė; strateginis išteklių paskirstymas ir veiksmingas paslaugų teikimas; PA fiskalinio deficito ir priklausomybės nuo pagalbos mažinimas; geresnis PA įplaukų rinkimas; energijos subsidijų nutraukimas (grynasis skolinimas); viešųjų paslaugų ir pensijų reformos įgyvendinimas; viešųjų išlaidų ir finansinės

atskaitomybės vertinimo atlikimas ir vėlesnio veiksmų plano įgyvendinimas; viešųjų pirkimų reglamentavimo sistemos sukūrimas

Rodikliai: Finansų ministerijos ketvirčio ataskaitos, metinės nacionalinio vystymosi plano vykdymo stebėjimo ataskaitos, Pasaulio banko ir TVF ataskaitos *ad hoc* ryšių komitetui

ES atsakomybė: toliau finansiškai remti palestiniečius, kartu imantis priemonių padėti užtikrinti ilgalaikį PA finansų tvarumą, ir Palestinos pabėgėlius, pasitelkiant JTPDO, jei yra lėšų; teikti techninę pagalbą administraciniams Palestinos institucijų gebėjimams sustiprinti prieš įsijungiant į daugiašalę sistemą; gerinti PA įplaukų rinkimą, pavyzdžiui, sukuriant tobulesnį mechanizmą, pagal kurį Izraelis PA vardu veiksmingai, skaidriai ir nuspėjamai rinktų pajamas iš muitų, laikydamasis Paryžiaus protokolo

- Gerinti politikos administravimą, valstybės tarnybos valdymą ir viešosios atskaitomybės mechanizmus, pavyzdžiui, stiprinti audito, priežiūros ir sukčiavimo bei korupcijos prevencijos ir kovos su šiais pažeidimais gebėjimus

Terminas: ilgalaikis

Kriterijai: decentralizuotos bazinio personalo administravimo sistemos įdiegimas; decentralizuotas vyriausybės vidaus auditas; finansinės ir administracinės kontrolės biuro, vykdančio nepriklausomos išorės audito įstaigos funkcijas pagal Tarptautinės aukščiausiųjų audito institucijų organizacijos standartus, įsteigimas

Rodikliai: Planavimo ir administracinės plėtros ministerijos ataskaitos, Pasaulio banko ir TVF ataskaitos *ad hoc* ryšių komitetui, Finansinės ir administracinės kontrolės biuro metinės ataskaitos, viešųjų išlaidų ir finansinės atskaitomybės vertinimai

ES atsakomybė: pirmininkauti Valdymo strategijos grupei; toliau finansiškai remti, visų pirma viešųjų finansų, valdymą; išnaudoti visas TAIEX galimybes

- Remti konkurencingo Palestinos privačiojo sektoriaus formavimąsi, pavyzdžiui, kuo mažiau varžant privačiojo sektoriaus vystymąsi, kad Palestinos ekonomika būtų savarankiškesnė

Terminas: vidutinės trukmės

Kriterijai: naujų komercinės teisės aktų priėmimas siekiant palengvinti ekonominę veiklą ir investicijas; institucijų, atsakingų už teisinius ir techninius standartus, įsteigimas visuose pagrindiniuose ekonomikos sektoriuose

Rodikliai: tarptautiniu mastu pripažintos peržiūros, kaip antai Pasaulio banko ataskaitos „Palankumo verslui sąlygos“ („Ease of Doing Business“), EUROMED įmonių chartijos įgyvendinimo peržiūros

ES atsakomybė: toliau teikti finansinę paramą, jei yra lėšų; išnaudoti visas TAIEX galimybes; toliau palaikyti Palestinos, kaip stebėtojo, statusą, taip žengiant pirmąjį žingsnį link stojimo į Pasaulio prekybos organizaciją derybų

- Bendromis pastangomis tikslingai remti Gazos ruožo vystymąsi

Terminas: vidutinės trukmės

Kriterijai: nacionaliniame vystymosi plane nustatytų sektoriaus rodiklių įgyvendinimas Gazos ruože

Rodikliai: Planavimo ir administracinės plėtros ministerijos ataskaitos *ad hoc* ryšių komitetui

ES atsakomybė: raginti visiškai įgyvendinti 2005 m. Susitarimą dėl judėjimo ir patekimo; palaikyti Gazos izoliacijos nutraukimą¹³; palaikyti visų judėjimo ir patekimo kliūčių pašalinimo visam laikui idėją siekiant atgaivinti Palestinos ekonomiką; užtikrinti, kad PA išnaudotų visus galiojančių susitarimų ir priemonių, į kurias ji turi teisių, privalumus

- Toliau plėtoti prekybos santykius ir imtis konkrečių priemonių, kad būtų palengvintas visiškas laikinojo asociacijos susitarimo dėl prekybos ir bendradarbiavimo įgyvendinimas

Terminas: vidutinės trukmės

Kriterijai: Susitarimo dėl judėjimo ir patekimo įgyvendinimas, Palestinos privačiojo sektoriaus konkurencingumas

Rodikliai: Pasaulio banko ir TVF ataskaitos *ad hoc* ryšių komitetui; prekybos duomenys, taip pat žemės ūkio kvotų išnaudojimas

ES atsakomybė: toliau remti Palestinos privatųjį sektorių; įgyvendinti EUROMED ministrų priimtą ekonomikos pasiūlymų rinkinį; visiškai įgyvendinti laikinąjį asociacijos susitarimą ir susitarimą dėl tolesnio žemės ūkio produktų, perdirbtų žemės ūkio produktų, žuvų ir žuvininkystės produktų liberalizavimo; tvirčiau įsipareigoti spręsti žuvininkystės zonos Gazos ruože klausimą

- Sukurti šiuolaikišką sienų valdymo kontrolės sistemą, pagrįstą veiksmingu integruotu sienų valdymu, ir toliau kelti tarptautinių oro uostų muitinės skyrių darbuotojų kvalifikaciją

Terminas: ilgalaikis

Kriterijai: išteklių skyrimas sienų perėjimo administracijai ir integruoto sienų valdymo sistemai; išteklių skyrimas susijusiai pagrindinei infrastruktūrai (teritorinės jungtys, uostai, transporto tinklas) sukurti; Susitarimo dėl judėjimo ir patekimo įgyvendinimas

Rodikliai: Palestinos muitų rinkimo sistemos vertinimas, kai ji pradės veikti; integruoto sienų valdymo skatinimas / vertinimas siekiant palengvinti asmenų ir prekių judėjimą, kartu užtikrinant sienų saugumą

¹³ 2011 m. gegužės 23d. Užsienio reikalų tarybos išvados.

ES atsakomybė: toliau teikti paramą, pavyzdžiui, prireikus pasitelkiant bendrą saugumo ir gynybos politiką, rengti mokymus PA pareigūnams prieš juos siunčiant dirbti pasienyje; toliau palaikyti Palestinos, kaip stebėtojo, statusą, taip žengiant pirmąjį žingsnį link stojimo į Pasaulio prekybos organizaciją derybų

5) Dėti daugiau pastangų, kad iš esmės sumažėtų skurdas ir socialinė atskirtis, visų pirma tarp labai pažeidžiamų asmenų, ir padidėtų socialinė sanglauda visoje Okupuotojoje Palestinos Teritorijoje

- Sukurti tvarią, teisingą ir ekonomiškai efektyvią socialinės apsaugos sistemą

Terminas: ilgalaikis

Kriterijai: tinkamų socialinės apsaugos, įskaitant pensijas, teisės aktų priėmimas; nacionalinės skurdo ir pažeidžiamumo duomenų bazės sukūrimas; visiškas pinigų pervedimo programos įgyvendinimas Vakarų krante ir Gazos ruože iki jos įtraukimo į visiškai finansuojamą nacionalinę sistemą

Rodikliai: Planavimo ir administracinės plėtros ministerijos ir Pasaulio banko ataskaitos *ad hoc* ryšių komitetui, pažangos ataskaitos ir ES paramos programų šiame sektoriuje vykdymo vertinimai

ES atsakomybė: toliau teikti finansinę paramą, kad visų pirma būtų reformuotos paramos grynaisiais programos, kuriomis siekiama padėti pažeidžiamiems palestiniečiams atsitiesti; įtraukti Palestinos centrinę statistikos biurą į regionines paramos programas (MEDSTAT III)

- Pakelti visuomenės sveikatos ir jos valdymo lygį Okupuotojoje Palestinos Teritorijoje pagal PA įgyvendinamą išsamią nacionalinę sveikatos strategiją, sprendžiant infrastruktūros, logistikos, sveikatos sektoriaus finansavimo, sveikatos sektoriaus žmogiškųjų išteklių ir prieigos prie vaistų, taip pat Gazoje, problemas

Terminas: ilgalaikis

Kriterijai: išteklių skyrimas antrinei ir tretinei sveikatos priežiūrai vystyti; Al Nadža universitetinės ligoninės įsteigimas

Rodikliai: Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) ataskaitos ir Jungtinių Tautų vystymo programos (JTVP) ataskaitos dėl žmogaus socialinės raidos indekso

ES atsakomybė: šiuo metu ši sritis nėra tarp pagrindinių ES paramos sektorių, nors ES ir toliau teiks PA bendrą tiesioginę finansinę paramą ir gali padėti tenkinti konkrečius ūmius sveikatos priežiūros poreikius, pavyzdžiui, kylančius Gazos ruože ar Rytų Jeruzalės ligoninėse

6) Palengvinti teritorijos valdymą ir prieigą, pavyzdžiui, prie gamtos išteklių

- Padėti reikiamą teisinį ir institucinį pagrindą, kad būtų sukurta integruota vandens ir nuotekų tvarkymo sistema, siekiant užtikrinti teisingą paslaugų teikimą bei išteklių tvarumą visoje Okupuotojoje Palestinos Teritorijoje ir padėti ją įgyvendinti

Terminas: ilgalaikis

Kriterijai: vandentvarkos reglamentavimo institucijos įsteigimas; išteklių skyrimas nacionaliniu ir regioniniu mastu sujungtam vandentiekio tinklui ir gėlinimui

Rodikliai: vertinimas, kaip įgyvendinami nacionaliniame vystymosi plane nustatyti vandens infrastruktūros tikslai: iki 2013 m. 95 proc. namų ūkių prijungti prie švaraus vandens tiekimo tinklo, 65 proc. Vakarų kranto namų ūkių ir 92 proc. Gazos namų ūkių prijungti prie kanalizacijos ir sumažinti tinklo nuostolius. Vertinimas turi būti atliktas po 2013 m.

ES atsakomybė: toliau teikti paramą, galbūt pagal Kaimynystės investicinę priemonę

- Dėti daugiau pastangų siekiant palengvinti regioninių ir tarptautinių infrastruktūros tinklų (pvz., transporto, energijos, vandens, telekomunikacijų ir kt.) sujungimą, ypač EUROMED regione

Terminas: ilgalaikis

Kriterijai: telekomunikacijų reguliavimo institucijos, skatinančios konkurenciją ir užtikrinančios paslaugų teikimo reikalavimų laikymąsi, įsteigimas; investicijos į regionines jungtis su Egiptu / Jordanija; energetinio saugumo didinimas, be kita ko, skatinant naudoti vietinius atsinaujinančiuosius energijos išteklius; išteklių skyrimas teritoriniam Vakarų kranto sujungimui su Gaza ir regioniniam kelių tinklui

Rodikliai: metinė nacionalinio vystymosi plano vykdymo stebėjimo ataskaita, Pasaulio banko ataskaitos *ad hoc* ryšių komitetui

ES atsakomybė: toliau teikti paramą, pavyzdžiui, pagal Techninės pagalbos ir informacijos mainų programą (TAIEX), EUROMED iniciatyvas ir galbūt pagal Kaimynystės investicinę priemonę

- Vykdyti tvaraus vystymosi politiką priimant strategijas ir iniciatyvas, kuriomis būtų siekiama, be kita ko, ekologiškai tvarios ekonominės plėtros ir didesnės socialinės įtraukties

Terminas: vidutinės trukmės

Kriterijai: visiškas nacionalinės aplinkos strategijos įgyvendinimas; atitinkamos teisinės ir institucijos sistemos plėtojimas ir peržiūra

Rodikliai: metinė nacionalinio vystymosi plano vykdymo stebėjimo ataskaita

ES atsakomybė: teikti paramą, pirmiausia stiprinant gebėjimus, remiant projektus, taikant TAIEX ir EUROMED iniciatyvas

7) Kelti švietimo, mokslinių tyrimų ir inovacijų kokybę, remti informacinę visuomenę Okupuotojoje Palestinos Teritorijoje

- Kelti švietimo, mokslinių tyrimų ir inovacijų kokybę, remti informacinę visuomenę visoje Okupuotojoje Palestinos Teritorijoje

Terminas: ilgalaikis

Kriterijai: PA išteklių skyrimas pradiniam, viduriniam bei aukštajam išsilavinimui, moksliniams tyrimams, mokslui ir technologijoms; nacionalinio akademinio tyrimų fondo įsteigimas; švietimo, kultūros, jaunimo ir sporto infrastruktūros plėtojimas; elektroninės valdžios programos parengimas; telekomunikacijų reguliavimo institucijos įsteigimas; geresnis PA mokslinių tyrimų ir akademinio tinklo sujungimas su Europos akademinio kompiuterių tinklu (GEANT)

Rodikliai: Jungtinių Tautų vystymo programos nustatyti švietimo rodikliai; nacionaliniame vystymosi plane nustatytų atitinkamų rodiklių dėl pradinio ir aukštojo mokslo įstaigų lankymo lygio laikymosi vertinimas; patvirtintų Palestinos prašymų dalyvauti atitinkamose ES programose skaičius

ES atsakomybė: palengvinti Palestinos dalyvavimą atitinkamose ES programose; nors šiuo metu ši sritis nėra tarp pagrindinių ES dvišalės paramos sektorių, ES ir toliau remis techninio ir profesinio švietimo bei mokymo programą (jos peržiūrą numatoma atlikti 2013 m.)

8) Remti Rytų Jeruzalėje gyvenančių palestiniečių teises

- Remti Rytų Jeruzalėje gyvenančių palestiniečių politines, ekonomines, socialines ir kultūrinės teises, atsižvelgiant į 2009 m. gruodžio mėn. Užsienio reikalų tarybos išvadą ir visapusiškai laikantis Jeruzalei skirto Palestinos strateginio daugiasektoriaus vystymosi plano

Terminas: nuolat

Kriterijai: Rytų Jeruzalei skirto strateginio daugiasektoriaus vystymosi plano įgyvendinimas; PIO ryšių punkto Rytų Jeruzalėje įsteigimas; Palestinos institucijų Rytų Jeruzalėje veiklos atnaujinimas pagal planą

Rodikliai: PSO rodikliai / demografiniai rodikliai dėl Rytų Jeruzalėje gyvenančių palestiniečių, kiti žmogaus socialinės raidos rodikliai, jei tokių yra

ES atsakomybė: toliau remti Rytų Jeruzalės programą (pavyzdžiui, būstą, ekonominę plėtrą, pagrindines socialines paslaugas, žmogaus teises, kultūros paveldo išsaugojimą ir puoselėjimą)

9) Dėti daugiau pastangų plėtoti C zoną

- Dėti daugiau pastangų plėtoti C zoną

Terminas: nuolat

Kriterijai: investicijos į viešuosius darbus arba institucijas c zonoje; žmonių ir prekių judėjimo pagerinimas; vystymasis; prekyba ir eksportas

Rodikliai: Planavimo ir administracinės plėtros ministerijos ataskaitos *ad hoc* ryšių komitetui, Palestinos bendrųjų planų dėl C zonos priėmimas

ES atsakomybė: toliau finansiškai remti Palestinos vystymąsi C zonoje¹⁴, kad ji čia išsilaikytų; padėti rengti Palestinos bendruosius planus siekiant pagerinti vystymąsi visame Vakarų krante ir apsaugoti būsimą Palestinos valstybę; palaikyti visų judėjimo ir patekimo kliūčių pašalinimo visam laikui idėją siekiant atgaivinti Palestinos ekonomiką; užtikrinti, kad PA išnaudotų visus galiojančių susitarimų ir priemonių, į kurias ji turi teisių, privalumus. Humanitarinė pagalba ir toliau bus teikiama laiku, veiksmingai, kai ir kur reikia, laikantis humanitarinių principų.

¹⁴ 2012 m. gegužės 14 d. Užsienio reikalų tarybos išvados.

PRIEDAS. PAPILDOMI TIKSLAI

A. POLITINĖ DIMENSIJA

I. Politinis dialogas ir bendradarbiavimas

[ES ir PIO politinis dialogas]

Stiprinti dvišalius santykius, remiantis strategine vizija dėl visiškai integruotos ir suverenios Palestinos valstybės, ir pasiekti glaudesnę politinį bendradarbiavimą bei dialogą, puoselėjant bendras vertybes

- (1) Stiprinti politinį ir strateginį dialogą ir bendradarbiavimą užsienio ir saugumo politikos srityje ir rengti įvairių lygmenų posėdžius visuose forumuose¹⁵
- (2) Įvesti ES ir Palestinos atstovų metinių posėdžių tvarką, remiantis asociacijos tarybos posėdžių su kitomis EKP šalimis partnerėmis pavyzdžiu
- (3) Kuo greičiau pradėti derybas dėl visiškos asociacijos susitarimo, kuris oficialiai būtų sudarytas įkūrus valstybę
- (4) Stiprinti Palestinos ministrų ir Europos ministrų ryšius
- (5) Rengti metinius posėdžius su Palestinos aukšto rango pareigūnu Politiniame ir saugumo komitete (PSK) ir planuoti papildomus *ad hoc* posėdžius
- (6) Stiprinti dialogą ir bendradarbiavimą konfliktų prevencijos, taikos, krizių valdymo ir civilinės saugos srityse
- (7) Glaudžiau bendradarbiauti daugiašaliu lygmeniu, pavyzdžiui, prisidedant prie JT pastangų sprendžiant regioninius konfliktus ir puoselėjant veiksmingą daugiašališkumą
- (8) Stiprinti bendradarbiavimą šalinant bendras saugumui kylančias grėsmes, įskaitant masinio naikinimo ginklų (MNG) neplatirimą ir neteisėtą ginklų eksportą

II. Demokratija, teisinė valstybė ir geras valdymas

[Žmogaus teisių, gero valdymo ir teisinės valstybės pakomitetis]

Sukurti tvirtą ir tvarią demokratiją, pagrįstą žmogaus teisėmis ir teisine valstybe

¹⁵ PIO ir EB politinį dialogą pradėjo 2008 m. gruodžio mėn., remdamosi 1997 m. bendru pareiškimu dėl politinio dialogo. ES teigiamai įvertino prašymą plėtoti politinį dialogą, kurį 2009 m. gruodžio 10 d. rašte pateikė Generalinio direktoriaus pavaduotojas Robert Rydberg (Švedijos užsienio reikalų ministerija) ir Direktorius Tomás Dupla del Moral (Europos Komisija).

Rinkimai

- (9) Rengti tikrus, demokratiškus visų lygmenų rinkimus, atitinkančius tarptautinius standartus
- (10) Stiprinti nacionalinę teisinę sistemą siekiant užtikrinti nepriklausomą nacionalinį ir tarptautinį rinkimų stebėjimą, pavyzdžiui, padedant pilietinei visuomenei
- (11) Stiprinti centrinės rinkimų komisijos vaidmenį, nepriklausomumą bei gebėjimus ir užtikrinti, kad institucijai būtų skiriama pakankamai finansinių išteklių
- (12) Imtis priemonių, kad moterys aktyviau dalyvautų politiniame ir demokratiame gyvenime

Teismų sistema

- (13) Toliau dėti pastangas siekiant sukurti nepriklausomą, nešališką ir sklandžiai veikiančią teismų sistemą, atitinkančią tarptautinius žmogaus teisių standartus ir užtikrinančią reikiamas procedūras, teisingą teismo procesą ir teismo nutarčių bei sprendimų vykdymą
- (14) Plėtoti teisybę, palengvinti visuomenei sąlygas susipažinti su teisine informacija, kad visiems būtų užtikrintos vienodos sąlygos kreiptis į teismą, sukurti teisinės pagalbos fondą ir atitinkamas struktūras, reikalingas jam tinkamai administruoti
- (15) Priimant ir įgyvendinant teisės aktus reglamentuoti specializuotų teismų jurisdikciją, pavyzdžiui, civilinius teismus atskiriant nuo valstybės saugumo teismų ir karo teismų kompetencijai priskiriant tik karinį personalą, kartu išlaikant civilinių teismų kompetenciją nagrinėti visus žmogaus teisių ir tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimus. Gerinti dėl žmogaus teisių ir tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimų padarytos žalos atlyginimo galimybes, taip pat piliečių galimybes susipažinti su savo teisėmis
- (16) Aiškiai nustatyti įvairių teisminių institucijų kompetenciją

Saugumas

- (17) Sparčiau reformuoti ir plėtoti Palestinos saugumo sektorių; oficialiai įteisinti civilinę demokratine saugumo tarnybų priežiūrą ir reikiamais teisės aktais bei mokymais užtikrinti, kad jos veiktų nepažeisdamos žmogaus teisių

Geras valdymas

- (18) Imtis visų reikalingų teisinių ir administracinių priemonių, kad būtų nustatytas ir įgyvendintas aiškus įvairių valdžios šakų įgaliojimų padalijimas
- (19) Dėti daugiau pastangų, kad bendradarbiaujant su tarptautine paramos teikėjų bendrija būtų visiškai įgyvendintas 2011–2013 m. nacionalinis vystymosi planas
- (20) Padėti PA įgyvendinti nacionalinį strateginį tikslą reformuoti viešąją administraciją siekiant užtikrinti aukštos kokybės ir veiksmingų viešųjų paslaugų teikimą visoje Okupuotojoje Palestinos Teritorijoje

- (21) Sukurti sklandžiai veikiančią teisinę sistemą, parengiant teisėkūros planą, nustatant teisėkūros iniciatyvų kvalifikavimo peržiūros skubos tvarka taisykles ir išnaudojant visas TAIEX priemonės galimybes rengiant teisės aktus ateityje

III. Žmogaus teisės ir pagrindinės laisvės

Užtikrinti pagarbą žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms pagal tarptautinius standartus ir skatinti tarptautinių žmogaus teisių standartų įgyvendinimą

Tarptautinė humanitarinė teisė ir tarptautinė žmogaus teisių teisė

- (22) Užtikrinti, kad būtų laikomasi tarptautinės teisės, visų pirma tarptautinės humanitarinės teisės ir tarptautinės žmogaus teisių teisės, įskaitant teisę, taikomą Palestinos belaisviams ir administracine tvarka kalinamiems asmenims

Kankinimas ir kitoks žiaurus, nežmoniškas ar žeminantis elgesys

- (23) Imtis visų reikalingų priemonių, kad ir toliau būtų visiškai draudžiamas kankinimas, ir įdiegti vidaus bei išorės tyrimų mechanizmus siekiant užtikrinti, kad būtų patraukti atsakomybėn tie, kurie netinkamai elgiasi su sulaikytais bei tardomais asmenimis ir juos kankina. Sukurti nepriklausomus nacionalinius prevencijos mechanizmus, vadovaujantis JT konvencijos prieš kankinimą fakultatyviame protokole nustatytais principais
- (24) Pertvarkyti įkalinimo įstaigas pagal tarptautinius standartus; užtikrinti, kad advokatai, šeimos ir žmogaus teisių organizacijos galėtų bendrauti su visais kaliniams; užtikrinti, kad atitinkamos ministerijos, prokuratūra ir teismai galėtų reguliariai stebėti įkalinimo įstaigas ir taip užtikrinti, kad teisinės procedūros būtų vykdomos tinkamai
- (25) Palestinos nepriklausomos žmogaus teisių komisijai suteikti galimybę susipažinti su įtarimų kankinimu tyrimo bylomis

Pagrindinės laisvės

- (26) Parengti išsamią Palestinos žmogaus teisių strategiją
- (27) Priimti suvienodintą baudžiamąjį kodeksą, kuris atitiktų tarptautinius žmogaus teisių standartus, pavyzdžiui, mirties bausmės nevykdymą, ir kuriuo būtų sustiprintos teisinės garantijos dėl visų pagrindinių laisvių. Tvirtai laikytis *de facto* mirties bausmės moratoriumo ir siekti *de jure* moratoriumo
- (28) Nutraukti savavališko suėmimo praktiką ir panaikinti reikalavimus dėl patikimumo tikrinimo remiantis naryste politinėje partijoje, kad ir kokios būtų aplinkybės (pvz., asociacijų registracija, įdarbinimas valstybės tarnyboje, paso išdavimas ir kt.)
- (29) Užtikrinti, kad sulaikymas būtų pagrįstas tik svariais padarytų nusikaltimų ar grėsmės saugumui motyvais ir kompetentingų institucijų išduotais arešto orderiais
- (30) Apsaugoti piliečių teises, kad jie galėtų naudotis pagrindinėmis laisvėmis ir pilietinėmis bei politinėmis žmogaus teisėmis, įskaitant asociacijų ir susirinkimų laisvę, saviraiškos laisvę, religijos ar tikėjimo laisvę ir žiniasklaidos laisvę, sukuriant

tinkamą nacionalinę žmogaus teisių apsaugos teisinę sistemą, atitinkančią tarptautinius standartus Sustiprinti Palestinos nepriklausomos žmogaus teisių komisiją, vadovaujantis Paryžiaus principais (JT Generalinės Asamblėjos rezoliucija 48/134)

- (31) Apsaugoti moterų ir mergaičių teises, panaikinti visas diskriminacines nacionalinės teisės aktų nuostatas ir reguliariai informuoti apie nacionalinio strateginio plano dėl kovos su smurtu prieš moteris, Konvencijos dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims ir Stambulo veiksmų plano įgyvendinimą
- (32) Apsaugoti vaikų teises ir užtikrinti, kad šis aspektas būtų įtrauktas į PA strategijas ir sistemas (pavyzdžiui, nepilnamečių teisingumo sistemą), laikantis JT vaiko teisių konvencijose, visų pirma Protokole dėl vaikų dalyvavimo ginkluotuose konfliktuose ir TDO konvencijoje Nr. 182 dėl nepriimtino vaikų darbo, nustatytų principų
- (33) Oficialiai įteisinti Įstatymo Nr. 4/1999 dėl neįgaliųjų teisių įgyvendinimo ataskaitų teikimo mechanizmą
- (34) Stiprinti visų lygių teisinį reglamentavimą siekiant kovoti su rasizmu, ksenofobija ir diskriminacija
- (35) Puoselėti žmogaus teisių gynėjų teises ir apsaugą, vadovaujantis JT deklaracija dėl žmogaus teisių gynėjų (JT GA rezoliucija 53/144)
- (36) Puoselėti Vakarų krante, įskaitant Rytų Jeruzalę, ir Gazos ruože gyvenančių asmenų politines, ekonomines, socialines ir kultūrinės teises

Pilietinė visuomenė

- (37) Siekiant sustiprinti pilietinės visuomenės vaidmenį ir nepriklausomumą atsižvelgiant į nacionalinę teisę ir tarptautinius standartus, sudaryti jai sąlygas veikti ir užtikrinti, kad jai taikomos registracijos procedūros būtų skaidrios
- (38) Stiprinti valdžios institucijų ir pilietinės visuomenės organizacijų dialogą bei konsultacijas
- (39) Remti dalyvaujamojo vystymosi politiką ir skatinti prisiimti atsakomybę už reformas ne tik vyriausybei, bet ir visą visuomenę, palengvinant pilietinės visuomenės dalyvavimą reguliariose, struktūrinėse bei įtraukiose daugiašalėse konsultacijose ir tokiu būdu prisidėti prie sektorių politikos dialogų bei reformų

IV. Bendradarbiavimas teisingumo ir vidaus reikalų srityse

Kova su rasizmu, ksenofobija ir diskriminacija

- (40) Stiprinti visų lygių teisinį reglamentavimą siekiant kovoti su rasizmu, ksenofobija ir diskriminacija
- (41) Kovoti su nusikaltimais dėl neapykantos, įskaitant atvejus, grindžiamus islamofobija, antisemitizmu, krikščionybės baime ir kitais tikėjimais, kuriuos gali paskatinti rasizmo ir ksenofobijos propaganda bei kurstymas žiniasklaidoje ir internete

Migracija, prieglobstis ir sienų valdymas

- (42) Plėtoti dialogą ir bendradarbiavimą migracijos bei prieglobsčio srityje ir stiprinti migracijos valdymo gebėjimus, taip pat siekiant paskatinti teigiamą migracijos poveikį vystymuisi
- (43) Remti Palestinos Administracijos gebėjimų valdyti sienas stiprinimą

Kova su organizuotu nusikalstamumu

- (44) Stiprinti ir įgyvendinti nacionalinę politiką, kuria siekiama kovoti su korupcija, laikantis tarptautinių standartų, visų pirma pasitelkiant Kovos su korupcija komisiją
- (45) Stiprinti teisėsaugos įstaigų gebėjimus atlikti policijos tyrimus, užkirsti kelią nusikalstamai veiklai, įskaitant elektroninius, finansinius nusikaltimus ir pinigų plovimą, ir patraukti nusikaltėlius baudžiamojon atsakomybėn
- (46) Padėti stiprinti gebėjimą kovoti su neteisėtų migrantų kontrabanda ir prekyba žmonėmis, pavyzdžiui, teikti paramą aukų reabilitacijai
- (47) Plėtoti policijos pareigūnų mokymą ir policijos bendradarbiavimą
- (48) Plėtoti tarptautinį bendradarbiavimą, siekiant užkirsti kelią organizuotam nusikalstamumui ir su juo kovoti, remiantis tarptautinėmis priemonėmis, ypač JT konvencija prieš tarptautinį organizuotą nusikalstamumą
- (49) Stiprinti bendradarbiavimą užkertant kelią sukčiavimui ir su juo kovojant, taip pat apsaugant abiejų Šalių finansinius interesus

Narkotikai

- (50) Keistis informacija ir geriausia patirtimi tarptautinio bendradarbiavimo kovojant su narkotikais srityje ir skatinti šios srities regioninį bendradarbiavimą
- (51) Stiprinti gebėjimą kovoti su prekyba narkotikais, pavyzdžiui, rengiant mokymus atitinkamų valdžios ir teisėsaugos institucijų darbuotojams

Kova su terorizmu

- (52) Įgyvendinti atitinkamus kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu teisės aktus, laikantis tarptautinių (pvz., Finansinių veiksmų darbo grupės), Europos ir ES standartų
- (53) Plėtoti teisėsaugos institucijų bendradarbiavimą kovojant su terorizmu
- (54) Plėtoti teisminį bendradarbiavimą kovojant su terorizmu
- (55) Užkirsti kelią terorizmui, pavyzdžiui, skatinant imtis kovos su smurtinio ekstremizmo propaganda priemonių
- (56) Bendradarbiauti, kad būtų sustiprintas JT vaidmuo vykdant daugiašalę kovą su terorizmu, pavyzdžiui, visiškai įgyvendinant JT Saugumo Tarybos rezoliucijas

1267/99 ir 1373/01, taip pat įgyvendinant JT pasaulinę kovos su terorizmu strategiją bei JT kovos su terorizmu konvencijas ir užtikrinant jų vykdymą

B. EKONOMINIS BENDRADARBIAVIMAS

V. Ekonominė reforma ir plėtra

[Ekonominių ir finansinių reikalų pakomitetis]

- (57) Toliau daryti pažangą kuriant tinkamą įstatymų ir kitų teisės aktų, kuriais reglamentuojama fiskalinė politika ir pinigų reforma, sistemą
- (58) Vykdyti ekonominę politiką, kuria siekiama užtikrinti makroekonominę ir finansinę stabilumą, pavyzdžiui, taikant fiskalinę politiką, skirtą finansų tvarumui užtikrinti, ir kuriant tinkamą finansų sistemos priežiūros mechanizmą
- (59) Imtis struktūrinių reformų, kurių tikslas – paskatinti ekonominę plėtrą ir ilgainiui pakelti tvaraus ekonomikos augimo lygį
- (60) Prisidėti prie didesnio privačiojo sektoriaus vaidmens visoje Okupuotojoje Palestinos Teritorijoje, visų pirma siekiant didesnio privačiojo sektoriaus fiskalinio nepriklausomumo ir palengvinant jo naudojamą finansinę sistemą
- (61) Gerinti ekonomines sąlygas, siekiant paskatinti nacionalines investicijas ir pritraukti užsienio investuotojus į Okupuotąją Palestinos Teritoriją, ypač Rytų Jeruzalę, C zoną ir Gazos ruožą
- (62) Raginti visiškai įgyvendinti 2005 m. Susitarimą dėl judėjimo ir patekimo, palaikyti visų judėjimo ir patekimo kliūčių pašalinimo visam laikui idėją siekiant atgaivinti ekonomiką, paskatinti integraciją ir vystymąsi Okupuotojoje Palestinos Teritorijoje, įskaitant Gazą

VI. Finansinė atskaitomybė ir patikimas viešųjų finansų valdymas

[Ekonominių ir finansinių reikalų pakomitetis]

- (63) Mažinti priklausomybę nuo tarptautinės pagalbos:
 - padėti Izraeliui veiksmingai, skaidriai ir nuspėjamai rinkti PA vardu pajamas iš muitų, laikantis Paryžiaus protokolo¹⁶;
 - padėti teisinę bei institucinę pagrindą šiuolaikiškai mokesčių sistemai, pagrįstai tarptautiniais ir europiniais mokesčių standartais, įskaitant gerą valdymą mokesčių srityje, stiprinti jos gebėjimus ir padidinti mokesčines pajamas siekiant sumažinti biudžeto deficitą;
 - pagerinti PA gebėjimą valdyti sienas ir rinkti pajamas;

¹⁶ 2011 m. rugsėjo 18 d. *ad hoc* ryšių komiteto pirmininko santrauka.

- kontroliuoti ir racionalizuoti pasikartojančias išlaidas, mažinant išlaidas viešojo sektoriaus darbuotojų atlyginimams ir įdiegiant finansiškai tvarią pensijų sistemą;
 - palaipsniui nutraukti elektros energijos subsidijas, organizuojant teisinę struktūrą, gerinant paskirstymą, didinant elektros gamybą ir pertvarkant elektros perdavimą.
- (64) Siekti geresnio pagalbos valdymo ir paramos teikėjų koordinavimo
- (65) Sukurti ir įgyvendinti reikiamą teisinę sistemą, kad Palestinos pinigų institucija taptų centriniu banku
- (66) Dar labiau įtvirtinti pažangą kuriant stiprią ir atskaitingą viešųjų finansų valdymo sistemą:
- sukurti teisinę sistemą siekiant sustiprinti PA viešųjų finansų valdymo sistemas;
 - pagerinti fiskalinių ataskaitų ir prognozių teikimo gebėjimus, remiant makrofinansų skyriaus Finansų ministerijoje įkūrimą;
 - sukurti ir įgyvendinti naują viešųjų pirkimų teisinę sistemą, pavyzdžiui, priimti ir suderinti su pirkimais susijusius atitinkamus įgyvendinamuosius įstatymus ir teisės aktus;
 - užtikrinti griežtesnę viešųjų finansų priežiūrą: Valstybės audito ir administracinės kontrolės biuras tampa nepriklausoma išorės audito institucija, atitinkančia INTOSAI standartus ir turinčia didelius institucinius gebėjimus ir tvirtą teisinę sistemą;
 - modernizuoti ir decentralizuoti PA vidaus auditus;
 - atlikti viešųjų išlaidų ir finansinės atskaitomybės vertinimą.

Statistiniai duomenys

- (67) Sekti socialinę ir ekonominę Okupuotosios Palestinos Teritorijos raidą, siekiant gauti statistinių duomenų, reikalingų politikai formuoti ir pažangai stebėti
- (68) Stiprinti nacionalinės statistikos sistemos gebėjimą, susijusį su duomenų analize, sklaida ir kokybe, pavyzdžiui, gerinti Eurostatui perduodamų duomenų išsamumą ir savalaikiškumą
- (69) Toliau plėtoti statistikos sistemą atsižvelgiant į geriausią tarptautinę patirtį, stiprinti dviejų statistikos įstaigų – Eurostato ir Palestinos centrinio statistikos biuro – bendradarbiavimą, pavyzdžiui, pagal „Medstat III“ programą, ir padėti parengti regioninę bendradarbiavimo statistikos srityje strategiją

VII. Prekybos klausimai, žemės ūkis ir žuvininkystė, rinka ir teisinė reforma, muitinė

[Prekybos ir vidaus rinkos, pramonės, žemės ūkio ir žuvininkystės, muitinės pakomitetas]

PA ir ES yra įsipareigojusios įgyvendinti Viduržemio jūros šalių sąjungos prekybos ministrų sutartus veiksmus, įskaitant numatytuosius Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių prekybos veiksmų po 2010 m. plane ir šio regiono įmonių chartijoje, kuriais šalys partnerės remiasi kaip bendrais informaciniais dokumentais, siekiamos sustiprinti ekonomikos ir prekybos santykius, paskatinti ir padidinti investicijas, supaprastinti patekimą į rinką, pagerinti verslo sąlygas ir paskatinti verslumą šalyje bei visame regione.

VII. i) Prekių judėjimas

Dvišaliai prekybos santykiai

- (70) Toliau plėtoti Europos Sąjungos ir Palestinos Administracijos prekybos santykius ir imtis konkrečių priemonių, kad būtų palengvintas visiškas ES ir PIO (atstovaujančios Palestinos Administracijos interesams) laikinojo asociacijos susitarimo dėl prekybos ir bendradarbiavimo įgyvendinimas
- (71) Stiprinti ES, Palestinos Administracijos ir Izraelio bendradarbiavimą, kad būtų palengvintas visiškas laikinojo asociacijos susitarimo ir atitinkamų Paryžiaus protokolo nuostatų įgyvendinimas
- (72) Imtis priemonių palengvinti prekybą Palestinos produktais, kaip 2010 m. patvirtino Viduržemio jūros šalių sąjungos prekybos ministrai
- (73) Didinti Palestinos institucijų atskaitomybę ir dar labiau sustiprinti administracinius ir techninius gebėjimus, pavyzdžiui, naudojant ES paramą institucijų gebėjimams stiprinti, prieš įsijungiant į daugiašalę sistemą
- (74) Nustatyti ir priimti papildomas priemones, kuriomis užtikrinama struktūrinė, teisinė ir administracinė parama, kurios reikia siekiant palengvinti patekimą į eksporto rinkas, įskaitant techninių teisės aktų derinimą

Žemės ūkis ir žuvininkystė

- (75) Kuo labiau išnaudoti ES ir PIO susitarimo dėl tolesnio žemės ūkio produktų, perdirbtų žemės ūkio produktų, žuvų ir žuvininkystės produktų liberalizavimo galimybes ir toliau užtikrinti visišką jo įgyvendinimą
- (76) Stiprinti viešojo ir privačiojo sektorių gebėjimą siekiant toliau plėtoti žemės ūkio ir žuvininkystės sektorius, visų pirma stiprinant kokybiškos produkcijos plėtrą ir gerinimą, kad jie galėtų pasinaudoti visomis minėto ES ir PIO susitarimo galimybėmis

Sanitarijos ir fitosanitarijos klausimai

- (77) Gerinti produktyvumą, maisto saugą, gyvūnų ir augalų sveikatą bei gerovę Okupuotojoje Palestinos Teritorijoje, reformuojant gyvūnų ir augalų sektorius, ir, kai įmanoma, palengvinti prekybą
- (78) Plėtoti reikiamus gebėjimus, teisyną ir infrastruktūrą siekiant užtikrinti tinkamą sanitarijos, fitosanitarijos ir gyvūnų gerovės apsaugos lygį nacionalinėje produkcijoje ir laikytis biržos prekes iš Okupuotosios Palestinos Teritorijos importuojančių rinkų sanitarijos bei fitosanitarijos reikalavimų, įskaitant ES reikalavimus ir, kai tinka, tarptautinius standartus, parengtus Maisto kodekso komisijos, Pasaulinės gyvūnų sveikatos organizacijos (OIE) ir Tarptautinės augalų apsaugos konvencijos (IPPC) organizacijos

Susitarimas dėl pramonės produktų atitikties vertinimo ir priėmimo

- (79) Rengiantis deryboms dėl susitarimo dėl pramonės produktų atitikties vertinimo ir priėmimo:
- derinti techninius reglamentus ir nacionalinius standartus su Europos ir tarptautiniais standartais dėl pasirinktų prioritetinių sektorių pramonės produktų;
 - stiprinti už standartizavimą, akreditavimą, atitikties vertinimą, metrologiją ir rinkos priežiūrą atsakingas institucijas ir jas patobulinti, kad atitiktų atitinkamų ES institucijų lygį.

Regioninis bendradarbiavimas

- (80) Stiprinti regioninį kaimyninių šalių bendradarbiavimą, baigiant kurti ir stiprinant Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių laisvosios prekybos susitarimų tinklą
- (81) Prisidėti prie įgyvendinimo visose srityse, kurioms šiuo metu taikomas Agadiro susitarimas, siekti įtraukti į jo taikymo sritį naujas sritis, kaip antai paslaugas ir investicijas, ir raginti prie susitarimo prisijungti naujus narius
- (82) Palengvinti PA įtraukimą į daugiašalę prekybos sistemą: toliau palaikyti Palestinos, kaip stebėtojo, statusą, taip žengiant pirmąjį žingsnį link stojimo į Pasaulio prekybos organizaciją (PPO) bei Pasaulio muitinių organizaciją (PMO) derybų, ir užtikrinti, kad PPO reikalavimams tenkinti būtų sukurti reikiami administraciniai gebėjimai ir įstatymų bei kitų teisės aktų sistema

Muitinė

- (83) Toliau plėtoti muitinės teisės aktus, kodeksą ir procedūras, remiantis Palermo rekomendacijomis
- (84) Įgyvendinti Visos Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių preferencinių kilmės taisyklių regioninę konvenciją

- (85) Dalyvauti nuodugniai peržiūrint visos Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių kilmės taisykles pagal visos Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių preferencinių kilmės taisyklių regioninę konvenciją
- (86) Sukurti šiuolaikišką sienų valdymo kontrolės sistemą, pagrįstą veiksmingu integruotu sienų valdymu, ir toliau kelti tarptautinių oro uostų muitinės skyrių darbuotojų kvalifikaciją.

III. ii) Įsisteigimo laisvė, bendrovių teisė ir paslaugos

Įsisteigimas ir bendrovių teisė

- (87) Pašalinti bendrovių įsisteigimo ir veikimo kliūtis

Paslaugos

- (88) Užbaigti ir įgyvendinti strategiją, kuria siekiama padidinti Palestinos paslaugų sektoriaus konkurencingumą, pavyzdžiui, supaprastinant reglamentavimą ir palengvinant administravimą Palestinos ir ES paslaugų sektoriuose
- (89) Siekti palaipsniui pašalinti paslaugų teikimo Okupuotojoje Palestinos Teritorijoje kliūtis

Finansinių paslaugų plėtra

- (90) Plėtoti finansinių paslaugų, įskaitant bankininkystės, draudimo, audito sektorius ir vertybinių popierių rinkas, reglamentavimo sistemą
- (91) Palengvinti MVĮ sąlygas gauti finansavimą ir kartu su paramos teikėjais bei tarptautinėmis organizacijomis aktyvuoti visus finansavimo kanalus, kaip antai kredito garantijų programas ir akcinį kapitalo fondus, kurių specializacija – MVĮ

III. iii) Kitos pagrindinės sritys

Konkurencija

- (92) Sudaryti sąlygas konkurencijai tarp ES ir Palestinos bendrovių, taip pat tarp Palestinos bendrovių, ir sukurti antimonopolinės kontrolės sistemą, atitinkančią veikiančiąją Europos Sąjungoje

Vartotojų apsauga

- (93) Didinti vartotojų teisės aktų suderinamumą, siekiant išvengti prekybos kliūčių ir užtikrinti aukštą vartotojų apsaugos lygį
- (94) Skatinti keistis informacija apie vartotojų sistemas, įskaitant vartotojų teisės aktus, vartojimo prekių saugą, vartotojų teisės aktų vykdymą, vartotojų švietimą ir įgalinimą, taip pat vartotojų patirtos žalos atlyginimą
- (95) Skatinti nepriklausomų vartotojų asociacijų steigimąsi ir vartotojų atstovų tarpusavio ryšius

Turizmas

- (96) Teikti paramą, keistis informacija ir dalytis geriausia patirtimi tvaraus turizmo politikos srityje ir į šią veiklą įtraukti visus viešuosius bei privačiuosius suinteresuotuosius subjektus, taip pat Rytų Jeruzalėje
- (97) Palengvinti Palestinos dalyvavimą ES iniciatyvose, kaip antai Europos įmonių tinkle

C. SEKTORINIS BENDRADARBIAVIMAS

VIII. Lygios galimybės, užimtumas, socialinė politika ir visuomenės sveikata

[Socialinių reikalų ir sveikatos pakomitetis]

Lygios galimybės

- (98) Dėti daugiau pastangų skatinant užtikrinti lygias galimybes vyrams, moterims ir kitoms pažeidžiamų asmenų grupėms, pavyzdžiui, neįgaliesiems, administracijoje ir įvairiose nacionalinėse strategijose (užimtumo, švietimo, sveikatos ir kt.)
- (99) Veiksmingai kovoti su seksualiniais stereotipais ir visų rūšių kultūrine bei socialine atskirtimi ar diskriminacija

Užimtumas

- (100) Pagal PA nacionalinę strategiją kelti Palestinos darbuotojų kvalifikaciją, rengti ir įgyvendinti paramos jaunimo užimtumui priemonės bei požiūrį, visiškai įgyvendinti nacionalinę užimtumo strategiją, kurioje atsižvelgiama į lyčių aspektą
- (101) Plėtoti dialogą pagrindinių socialinių teisių ir darbo standartų klausimais, siekiant įtraukios ir nediskriminacinės darbo rinkos
- (102) Toliau palaikyti veiksmingą socialinį dialogą, visų pirma, stiprinti darbdavių organizacijų, profesinių sąjungų ir darbuotojų atstovų (kolektyvinių) derybų gebėjimus ir gebėjimus spręsti sveikatos ir saugos darbe klausimus, atsižvelgiant į šiuo vykdomą TDO ir Beiruto socialinio dialogo projektą
- (103) Toliau dėti pastangas, kad pagerėtų jau įsteigtos trišalės komisijos gebėjimai ir valdymas, ir skatinti užmegzti trišalį socialinį dialogą papildantį platesnį socialinį, ekonominį bei pilietinį dialogą, stiprinant pilietines institucijas (Ekonominio, socialinio ir pilietinio dialogo tarybą)
- (104) Stiprinti darbo inspekcijų gebėjimus, ypač susijusius su sveikatos ir saugos darbe, vaikų darbo ir lyčių klausimais
- (105) Pagal Palestinos socialinės apsaugos strategiją strategiškai paskirstyti nacionalinio biudžeto išteklius, taip pat per Užimtumo ir socialinės apsaugos fondą, siekiant padengti pagrindinės socialinės (neįmokinės) paramos išlaidas ir sukurti įmokomis pagrįstą visapusiško socialinio draudimo sistemą

Socialinė įtrauktis ir socialinė apsauga

- (106) Imtis konkrečių priemonių gerokai sumažinti skurdą ir socialinę atskirtį, visų pirma tarp pažeidžiamiausių asmenų, ir didinti socialinę sanglaudą visoje Okupuotojoje Palestinos Teritorijoje
- (107) Sukurti tvarią, teisingą ir ekonomiškai efektyvią socialinės paramos sistemą
- (108) Pagerinti ir plėtoti socialinės apsaugos teisės aktus
- (109) Toliau stiprinti institucinius PA gebėjimus teikti veiksmingas paslaugas, pavyzdžiui, Socialinių reikalų ministerijai atliekant organizacinę restruktūrizaciją ir palapsniui decentralizuojant / dekoncentruojant atsakomybės sritis regioniniams biurams
- (110) Gerinti socialinės apsaugos srityje veikiančių privačiojo ir viešojo sektorių subjektų sąveiką
- (111) Sukurti nacionalinę skurdo ir pažeidžiamumo duomenų bazę ir numatyti socialines ekonomines intervencijas
- (112) Visiškai įgyvendinti pinigų pervedimo programą Vakarų krante ir Gazos ruože, toliau didinant paslaugų teikimo veiksmingumą ir skaidrumą

Visuomenės sveikata

- (113) Pakelti visuomenės sveikatos ir jos valdymo lygį Okupuotojoje Palestinos Teritorijoje, pavyzdžiui, stebėti, kaip įgyvendinama PA sveikatos strategija, kuria sprendžiamos infrastruktūros, logistikos, sveikatos sektoriaus finansavimo, sveikatos sektoriaus žmogiškųjų išteklių ir prieigos prie vaistų problemos
- (114) Tęsti bendradarbiavimą, taip pat regioniniu lygmeniu, užtikrinant užkrečiamųjų ir neužkrečiamųjų ligų prevenciją bei kontrolę

IX. Moksliniai tyrimai, informacinė visuomenė, audiovizualiniai klausimai ir žiniasklaida, švietimas, jaunimas ir kultūra

[Mokslinių tyrimų, informacinės visuomenės, audiovizualinių klausimų ir žiniasklaidos, švietimo, jaunimo ir kultūros pakomitetis]

Moksliniai tyrimai ir inovacijos

- (115) Didinti Palestinos mokslinių tyrimų institucijų informuotumą ir gebėjimus, siekiant aktyvesnio jų dalyvavimo Europos mokslinių tyrimų erdvėje ir bendrojoje mokslinių tyrimų programoje
- (116) Stiprinti mokslinius ir technologinius gebėjimus, daugiausia dėmesio skiriant MTTP rezultatų naudojimui pramonės ir MVĮ sektoriuose, siekiant paskatinti inovacijas ir kurti privačiojo sektoriaus bei mokslinių tyrimų sektoriaus tinklus
- (117) Sudaryti palankias sąlygas, pavyzdžiui, teisės aktais, ir įsteigti pavyzdinius mokslo centrus
- (118) Stiprinti dialogą mokslinių tyrimų ir inovacijų klausimais su kitomis Viduržemio jūros regiono šalimis partnerėmis ir su ES

Informacinė visuomenė, audiovizualiniai klausimai ir žiniasklaida

- (119) Remti Palestinos dalyvavimą EUMEDCONNECT projekte, siekiant sujungti Palestinos mokslinių tyrimų ir švietimo tinklą su GEANT ir turėti prieigą prie Viduržemio jūros regiono elektroninių infrastruktūrų
- (120) Toliau kurti išsamią elektroninių ryšių tinklą ir paslaugų reglamentavimo sistemą, pavyzdžiui, nustatyti taisykles ir sąlygas dėl leidimų, naudojimosi tinklais ir sujungimo, universaliųjų paslaugų ir naudotojų teisių, vartotojų apsaugos, asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos e. ryšių sektoriuje, radijo dažnių valdymo ir sąnaudomis pagrįstų tarifų
- (121) Bendradarbiauti su *Euromed* elektroninių ryšių reguliuotojų grupe (EMERG) ir su ES valstybių narių reguliavimo institucijomis bendros svarbos srityse
- (122) Įgyvendinti skaidrią, veiksmingą ir nuspėjamą reglamentavimo sistemą ir toliau stiprinti bei saugoti reglamentavimo institucijos nepriklausomumą audiovizualiniame sektoriuje

Švietimas, jaunimas ir kultūra

- (123) Bendradarbiauti plėtojant ir remiant bendrą veiklą, susijusią su mokymusi visą gyvenimą, įskaitant aukštąjį mokslą, profesinį lavinimą ir mokymą, ypač moterų, specialių poreikių turinčių asmenų ir pažeidžiamų asmenų grupių, pagal Palestinos nacionalinę strategiją, kuria siekiama prisiderinti prie ES standartų ir praktikos
- (124) Tenkinti švietimo poreikius, daugiausia dėmesio skiriant švietimo kokybei, visoje Okupuotojoje Palestinos Teritorijoje, ypač C zonoje, Rytų Jeruzalėje ir Gazos ruože
- (125) Remti aukštojo mokslo reformą ir stiprinti tarptautinį universitetų bendradarbiavimą, laikantis Bolonijos proceso principų, ir gerinti aukštojo mokslo įstaigų rezultatus, ypač derinant aukštąjį mokslą prie darbo rinkos reikalavimų
- (126) Remti nacionalinės profesinio lavinimo ir mokymo sistemos plėtojimą bei reformavimą pagal nacionalinę techninio ir profesinio lavinimo bei mokymo strategiją
- (127) Skatinti studentų ir jaunimo judėjimą, visų pirma tarp Gazos ruožo ir Vakarų kranto
- (128) Stiprinti jaunimo mainus ir bendradarbiavimą neformaliojo švietimo bei kultūrų dialogo srityse
- (129) Skatinti kultūros srities bendradarbiavimą tarptautiniuose forumuose, kaip antai UNESCO, be kita ko, siekiant didinti kultūrų įvairovę, remti Palestinos veiklą kultūros srityje, išsaugoti ir vertinti kultūrinį bei istorinį paveldą ir apsaugoti archeologinius paminklus, laikantis atitinkamų tarptautinės teisės normų
- (130) Stiprinti PA gebėjimą kultūrinės politikos srityje, stiprinti kultūrinius mainus, pavyzdžiui, organizuojant kultūrinius renginius, taip pat stiprinti gebėjimus kultūros sektoriuje

- (131) Remti Palestinos dalyvavimą ES remiamose aukštojo švietimo, jaunimo ir kultūros programose

X. Energetika, transportas, klimato kaita, aplinka ir vanduo

[Energetikos, transporto, klimato kaitos, aplinkos ir vandens pakomitėtis]

Energetika

- (132) Didinti energijos tiekimo saugumą ir įvairinti šaltinius, remiantis ES energetikos politikos principais, pavyzdžiui, visiškai įgyvendinant Palestinos energetikos strategiją ir dar labiau įtvirtinant elektros energijos sektoriaus reformas; stiprinti institucinę sistemą, pavyzdžiui, sutvirtinant Palestinos reglamentavimo tarybą; toliau plėtoti elektros gamybos gebėjimus ir nacionalinius bei tarptautinius energijos tinklus
- (133) Skatinti naudoti atsinaujinančiąją energiją ir vykdyti energijos vartojimo efektyvumo politiką, pagrįstą ES teisės aktais ir geriausia patirtimi
- (134)** Toliau plėtoti regioninio bendradarbiavimo (elektros energijos, dujų, atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir kt. srityse) iniciatyvas, kurios galėtų prisidėti prie regioninės rinkų integracijos, pavyzdžiui, pagal Viduržemio jūros regiono saulės energijos planą

Transportas

- (135) Parengti ir įgyvendinti nacionalinę transporto strategiją, pavyzdžiui, numatyti transporto infrastruktūros plėtrą, daugiausia dėmesio skiriant tolesniam įstatymų ir kitų teisės aktų derinimui su Europos ir tarptautiniais standartais, visų pirma taikomais visų rūšių transporto saugumui
- (136) Dalyvauti planuojant ir nustatant prioritetinius regioninės infrastruktūros projektus, susijusius su būsimu Viduržemio jūros regiono transporto tinklu ir jo sujungimu su transeuropiniu transporto tinklu
- (137) Dalyvauti kuriant Viduržemio jūros regione globalias navigacijos palydovines sistemas ir panaudoti TAIEX priemonę siekiant paspartinti Europos geostacionarinės navigacinės tinklo sistemos (EGNOS) naudojimą civilinės aviacijos ir jūrų sektoriuose

Klimato kaita

- (138) Remti klimatologijos duomenų naudojimą ir keitimąsi jais, siekiant sustiprinti gebėjimą parengti gerai nukreiptas prisitaikymo strategijas ir įtraukti prisitaikymo prie klimato kaitos aspektą į kitas politikos sritis
- (139) Padėti prisitaikyti prie neigiamų klimato kaitos padarinių, pavyzdžiui, atliekant pažeidžiamumo prisitaikant prie klimato kaitos vertinimus, palaikyti prisitaikymo prie klimato kaitos strategijas ir siekti dar labiau padidinti atsparumą klimato kaitos padariniams

Aplinka

- (140) Stiprinti bendradarbiavimą aplinkos srityje, pavyzdžiui, PA dalyvaujant Europos aplinkos agentūros veikloje
- (141) Užtikrinti gerą aplinkos valdymą, visiškai įgyvendinant aplinkos sektoriaus strategiją, užbaigiant strateginį aplinkos sektoriaus strategijos veiksmų planą ir plėtojant bei peržiūrint atitinkamą teisinę bei institucinę sistemą
- (142) Prisiderinti prie ES teisės aktų ir principų, susijusių, be kita ko, su leidimais, stebėjimu ir inspektavimu, poveikio aplinkai vertinimais, oro kokybe, atliekų tvarkymu, gamtos apsauga, pramonine tarša, cheminėmis medžiagomis ir aplinkos integracija
- (143) Peržiūrėti institucines aplinkos sektoriaus struktūras, aiškiai nustatant kiekvieno sektoriaus atsakomybės sritis ir užtikrinti, kad pradėtų veikti už aplinkos ir su ja susijusių įstatymų bei kitų teisės aktų įgyvendinimą atsakinga įstaiga
- (144) Išsaugoti aplinkos įvairovę ir apsaugoti jūrų bei pakrančių aplinką, plėtojant susijusią politiką, standartus, programas ir sistemas
- (145) Stiprinti pavojingų bei kietųjų atliekų valdymo sistemą ir plėtoti nuotekų tvarkymo sistemas

Integruota jūrų politika

- (146) Plėtoti integruotą jūrų politiką, kuria laikomasi atitinkamų tarptautinių ir regioninių konvencijų (ir kuri atitinka ES teisės aktus) siekiant tvaraus augimo; spręsti institucinių struktūrų klausimą, kurti saugomas zonas pagal Barselonos konvenciją ir atsižvelgiant į Bendrosios Viduržemio jūros žvejybos komisijos nuomonę

Vanduo ir nuotekos

- (147) Padėti reikiamą teisinį, institucinį ir infrastruktūrinį pagrindą, kad būtų sukurta integruota vandens ir nuotekų tvarkymo sistema, siekiant užtikrinti teisingą paslaugų teikimą bei išteklių tvarumą
- (148) Užtikrinti gyventojams tvarų vandens tiekimą, prijungti prie tinklo vandens neturinčias bendruomenes ir sumažinti vandens nutekėjimą apie 15 proc. (šiuo metu vandens nutekėjimas siekia nuo 45 iki 50 proc.)
- (149) Stiprinti bendradarbiavimą vandens srityje, pavyzdžiui, PA dalyvaujant pagal programą „Horizontas 2020“ vykdomoje veikloje

D. KITA

XI. Dalyvavimas Sąjungos programose ir agentūrų veikloje

- (150) Skatinti dalyvauti ES agentūrų veikloje ir ES programose, atvirose EKP šalims ir partnerėms
- (151) Sudaryti bendrąjį susitarimą dėl dalyvavimo ES programose, atvirose EKP šalims ir partnerėms
- (152) Stiprinti bendradarbiavimą su ES agentūromis šioms vykdančioms regioninę veiklą

XII. Finansinė dimensija

- (153) Kalbant apie finansinę ES ir PA santykių dimensiją, reikia atsižvelgti į šiuos prioritetus:
 - bendrą ES tikslą stiprinti nepriklausomos, demokratinės, kaimyninės ir gyvybingos Palestinos valstybės, taikiai ir saugiai gyvuojančios greta Izraelio, institucijas;
 - pažangą, padarytą įgyvendinant reformas, apibūdintas šio veiksmų plano prioritetuose, ypač svarbiausiuose sektoriuose, išdėstytuose metinėje programoje;
 - Palestinos Administracijos (ir Palestinos pabėgėlių, pasitelkiant JTPDO) finansinius poreikius, kad ji galėtų palestiniečiams teikti būtiniausias paslaugas;
 - atitinkamas naujas priemones ir programas, kurias ES taiko vykdydama išorės veiklą atsižvelgdama į PA poreikius, įgyvendinant reformas padarytą pažangą ir paramos įsisavinimo gebėjimą

XIII. Priežiūra ir stebėjimo ataskaitos

Veiksmų planu bus pagrįstas ES ir PA bendradarbiavimas ateinančius trejus–penkerius metus. Veiksmų planas bus pateiktas oficialiai patvirtinti jungtiniam komitetui.

Pagal laikinąją asociacijos susitarimą įsteigtos bendros institucijos, ypač pakomitečiai, spartins ir stebės veiksmų plano įgyvendinimą, remdamosi reguliariomis jo įgyvendinimo ataskaitomis. Naująjį veiksmų planą atitinkantys pakomitečiai turi būti pagrindinis veiksmų plane nustatytų tikslų įgyvendinimo stebėjimo organas. Tikslai bus papildyti, bendrai sutariant dėl tikslų, tam tikra seka einančių, stebėtinų veiksmų ir jų kriterijų, dėl kurių kasmet reikės susitarti pakomitečiuose.

Veiksmų planas gali būti reguliariai keičiamas arba atnaujinamas jungtinio komiteto sprendimu, siekiant atsižvelgti į įgyvendinant prioritetus padarytą pažangą.

Be to, reguliari bendrai sutartų tikslų įgyvendinimo priežiūra bus užtikrinta reguliariomis atitinkamų šalių pažangos ataskaitomis.